

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2012-5-46 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 12-41/1246-402
Karar Tarihi : 09.08.2012

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Prof. Dr. Metin TOPRAK, Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖR : Aytül KÜÇÜK, Mücteba ALTUN

C. BAŞVURUDA BULUNAN : Gizlilik talebi bulunmaktadır.

D. HAKKINDA İNCELEME YAPILAN :

Çimko Çimento ve Beton San. Tic. A.Ş. Vekili:
Temsilcileri: Av. Gönenç GÜRKAYNAK, Av. Bora İKİLER
Yıldız Mah. Çitlenbik Sok. No:12 Beşiktaş 34349 Beşiktaş/İstanbul
Ata Prefabrik Yapı Beton Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.
Atatürk Mah. Hasan Celal Güzel Cad. No:85 Şehitkamil/Gaziantep
Lotus Beton Madencilik ve İnşaat Tic. Ltd. Şti.
3. Organize Sanayi Bölgesi Mevkii GASKİ Su Yolu Üzeri Gaziantep
Libay İnşaat Malzemeleri Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.
Göllüce Mevkii Çimento Fabrikası Lokali Önü No:21 Şehitkamil/Gaziantep
Timaş Tekstil İnşaat Madencilik San. ve Tic. A.Ş.
4.Organize Sanayi Bölgesi 83414 Nolu Cad. No:6 Şehitkamil/Gaziantep
Erk Hazır Beton İnşaat Taahhüt Nakliyat San. ve Tic. Ltd. Şti.
Araban yolu 3.km. (yeni otopark karşısı) Şehitkamil/Gaziantep
Güllüoğlu Yapı Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.
Gazi Mah. Zübeyde Hanım Blv. Abdülkadir Güllüoğlu Apt. No:58/A
Şehitkamil/Gaziantep

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Gaziantep ilinde yerleşik hazır beton üreticilerinin Çimko Çimento ve Beton San. Tic. A.Ş. öncülüğünde ve aralarında anlaşarak rekabeti ortadan kaldırdıkları iddiası.
- (2) **F. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 12.04.2012 tarih, 3244 sayı ve 24.04.2012 tarih, 3589 sayı ile intikal eden başvurular üzerine hazırlanan 26.04.2012 tarih ve 2012-5-46/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu Rekabet Kurulu'nun 09.05.2012 tarihli toplantısında görüşülerek söz konusu iddia ile ilgili olarak önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Bunun üzerine hazırlanan 13.07.2012 tarih ve 2012-5-46/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- G. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvurularda özetle:
- (3) Çimko Çimento ve Beton San. Tic. A.Ş. öncülüğünde, Gaziantep ilinde faaliyet gösteren hazır beton üreticilerinin anlaşma yapmak suretiyle hazır beton fiyatlarına zam yaptıkları, söz konusu zammın teşebbüslerce 01.03.2012 tarihinden itibaren ve %20 oranında uygulandığı ifade edilmiştir.

- (4) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, başvuru konusuna ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı, ancak talep edilen bilgilerin verilmemesi nedeniyle Timaş Tekstil İnşaat Madencilik San. ve Tic. A.Ş.'ye 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin 1. fıkrasının (c) bendi kapsamında idarî para cezası verilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

I.İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (5) Öneri araştırma konusu, Gaziantep ilinde faaliyet gösteren hazır beton üreticisi teşebbüslerin rekabeti kısıtlayıcı anlaşma suretiyle rekabeti ortadan kaldırıp kaldırmadığıdır. Bununla birlikte, 4054 sayılı Kanun kapsamında, teşebbüsler arasında bir anlaşmanın varlığının ispatlanamadığı durumlarda uyumlu eylem karinesinin işletilmesi mümkündür. Nitekim 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin üçüncü fıkrasında, *"Bir anlaşmanın varlığının ispatlanamadığı durumlarda piyasadaki fiyat değişmelerinin veya arz ve talep dengesinin ya da teşebbüslerin faaliyet bölgelerinin, rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik göstermesi, teşebbüslerin uyumlu eylem içinde olduklarına kârîne teşkil eder."*; dördüncü fıkrasında ise, *"Ekonomik ve rasyonel gerçeklere dayanmak koşuluyla taraflardan her biri uyumlu eylemde bulunmadığını ispatlayarak sorumluluktan kurtulabilir."* denilmektedir.
- (6) Rekabet Kurulunun 24.6.2009 tarih ve 09-30/637-150 sayılı kararında: *"Teşebbüslerin ekonomik ve rasyonel gerekçelerle uyumlu eylem iddiasını çürütme şanslarının bulunması, tek başına bilinçli paralellikten uyumlu eylem sonucuna ulaşamayacağını ortaya koymaktadır. Bu çerçevede, sadece paralel davranışa dayanılarak uyumlu eylem iddiasında bulunmamak, firmalar arasındaki bağlantıyı gösterir delilleri ortaya koymak gerekmektedir. Uyumlu eylemde bir anlaşmanın tüm unsurlarının bulunması gerekmemekle birlikte, uyumlu eylem tarafların davranışlarından açıkça anlaşılabilir bir koordinasyondan kaynaklanmalıdır."* denilmekte ve uyumlu eylemin varlığı için gerekli olan unsurlar tanımlanmaktadır:
- (7) *"- Teşebbüsler arasında bir tür koordinasyon ya da işbirliği bulunmalıdır.
- Koordinasyon, taraflar arasındaki doğrudan ya da dolaylı bir bağlantıdan kaynaklanmalıdır.
- Bu bağlantının amacı, rakiplerin gelecekteki davranışlarına ilişkin belirsizlikleri ortadan kaldırmak olmalıdır."*
- (8) Teşebbüsler, pazardaki değişik parametrelerin belirlenmesi ya da belirli şekilde hareket etmek konusunda doğrudan anlaşmalar dahi teşebbüslerin pazardaki belirsizliğin ortadan kaldırılması ve rakiplerin davranışlarının etkilenmesi amacıyla koordinasyon içinde olmaları ya da işbirliği yapmaları rekabet hukuku kapsamında ihlal olarak değerlendirilmektedir. Bu çerçevede, teşebbüslerin, pazardaki belirsizliğin ortadan kalkması amacıyla gerçekleştirdiği çeşitli uygulamalar uyumlu eylem kapsamında değerlendirilebilecektir. Belirsizliğin ortadan kaldırılması, rakipler arasında toplantı yapılması ya da iletişim kurulması, fiyat, üretim miktarı ve satış koşulları gibi konularda teşebbüsler arası bilgi değişimi yapılması veya ileriye dönük fiyat açıklamaları ile pazarın yapay olarak şeffaf hale getirilmesi gibi eylemler yoluyla söz konusu olabilecektir.
- (9) Ayrıca, konuya ilişkin olarak Rekabet Kurulunun 31.3.2011 tarih ve 11-20/378-117 sayılı kararında; birlikte hareket etmeye yönelik bir anlaşmanın yokluğunda, tarafların iletişim kurup kurmadıklarının ve teşebbüs davranışlarının teşebbüsün tek taraflı kişisel çıkarlarına aykırı olup olmadığının en önemli iki tali delil olarak kabul edildiğine yer verilmiştir.
- (10) Mevcut konu özelinde değerlendirme yapıldığında ise, teşebbüsler arasında bilgi değişimi olarak nitelenebilecek herhangi bir eylem tespit edilememiştir. Elde edilen belgeler, daha çok pazardan edinilen bilgiler çerçevesinde rakiplerin takip edildiğini gösterir niteliktedir. Dolayısıyla, bu tarz pazar bilgilerinin iddia edildiği üzere teşebbüslerin kendi ürünlerini fiyatlandırmasında kıyas yapmak amacıyla müşterilerden elde edildiği veya daha uygun

fiyata ürün temin edebilmek için müşteriler tarafından söz konusu teşebbüslere iletildiği düşüncesi hasıl olmuştur. Bu bağlamda, elde edilen bilgi ve belgeler çerçevesinde, dosya kapsamındaki teşebbüslerin pazardaki belirsizliğin ortadan kaldırılmasını amaçlayan bir koordinasyon ya da işbirliği içinde olduklarını gösteren herhangi bir bilgi ya da belge bulunamamıştır.

- (11) Bunun yanı sıra, dosya kapsamında incelenen diğer husus da 01.03.2012 tarihinden itibaren ve %20 oranında zam uygulandığı iddiasıdır. Bu çerçevede, ilgili teşebbüslerin 2012 yılı C25 hazır beton ağırlıklı ortalama birim fiyatlarına ve Mart ayındaki ortalama fiyatların Şubat ayındaki ortalama fiyatlara göre yüzde değişimini ortaya koymak amacıyla bazı analizler yapılmıştır.
- (12) Bu analiz sonucunda 2012 yılının üçüncü ayında şikâyetçinin iddia ettiği gibi %20 oranında zam uygulanmadığı ve söz konusu iddianın gerçeği yansıtmadığı anlaşılmıştır.
- (13) Yukarıda yer alan bilgiler ve tespitler çerçevesinde, önaraştırma konusu dosya bakımından söz konusu teşebbüsler arasında bir anlaşma veya uyumlu eylemin söz konusu olduğunun tespiti yapılabilmesi için gerekli olan herhangi bir bilgi ya da belgenin bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.
- (14) **Bilgi Verilmemesine İlişkin Değerlendirme**
- (15) TİMAŞ'ta yapılan yerinde inceleme sonrasında TİMAŞ yetkilisiyle birlikte imzalanan tutanakla, TİMAŞ'tan 28.06.2012 tarihine kadar Kurum adresine ve raportörlerden birinin e-posta adresine göndermesi talep edilen bilgiler gönderilmemiştir.
- (16) Her ne kadar, TİMAŞ, raportörlere 12.07.2012 tarih ve 5622 sayılı Kurum kayıtlarına giren bir e-posta göndermişse de, gönderilen e-postada yer alan oldukça sınırlı bilgi, tutanakla yedi başlık altında sıralanarak talep edilen bilgileri karşılamaktan uzak olduğu tespit edilmiştir.
- (17) 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin 1. fıkrasının (c) bendinde Kanunun 14 ve 15inci maddelerinin uygulanmasında eksik, yanlış ya da yanıltıcı bilgi veya belge verilmesi ya da bilgi veya belgenin belirlenen süre içinde ya da hiç verilmemesi durumunda teşebbüslere karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirlerinin binde biri oranında idarî para cezası verilmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.
- (18) Bu bağlamda, cironun tespit edilmesi amacıyla TİMAŞ çalışanları ile iletişime geçilmiş ve teşebbüs çalışanı (.....)'dan teşebbüsün gelir tabloları talep edilmiştir. Anılan kişinin kişisel e-posta adresinden gelen ve 13.07.2012 tarih 5671 sayılı Kurum kayıtlarına giren belge çerçevesinde, 4054 sayılı Kanun'un 14. maddesini ihlal eden TİMAŞ'a 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin 1. fıkrasının (c) bendi doğrultusunda uygulanacak olan idari para cezası, 24.905,82 TL (yirmi dört bin dokuz yüz beş TL seksen iki Kuruş) olarak takdir edilmiştir.¹

¹ 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin 1. fıkrasının (c) bendine göre, Kanunun 14 ve 15 inci maddelerinin uygulanmasında yanlış-yanıltıcı bilgi verilmesi nedeniyle teşebbüslere bir önceki yılın gayri safi gelirinin binde biri oranında idarî para cezası verilecektir. Elde edilen bilgiler çerçevesinde, TİMAŞ'ın 2011 yılı cirosu 24.905.820,85 TL (yirmi dört milyon dokuz yüz beş bin sekiz yüz yirmi TL seksen beş Kuruş)'dir. Dolayısıyla TİMAŞ'ın cirosunun binde biri 24.905,82 TL (yirmi dört bin dokuz yüz beş TL seksen iki Kuruş) olacaktır.

J.SONUÇ

(19) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,

1- Dosya konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına,

2- Bununla birlikte, talep edilen bilgilerin verilmemesi nedeniyle Timaş Tekstil İnşaat Madencilik San. ve Tic. A.Ş.'ye 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin 1. fıkrasının (c) bendi uyarınca 2011 mali yılı sonunda oluşan ve Kurul tarafından belirlenen yıllık gayri safi gelirlerinin binde biri oranında olmak üzere 24.905,82 TL idarî para cezası verilmesine

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.